

РЕШЕНИЕ

28 февраль 2022 ел

Буа шәһәре

КАРАР

№ 4-25

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәне раслау хақында» 2021 елның 29 сентябрәндәге 2-18 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы «Буа муниципаль районы» берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының 2021 елның 29 сентябрәндәге 2-18 номерлы карары белән расланган нигезләмәне, кушымта нигезендә, яңа редакциядә бәян итәргә.

2. «VI. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү» нигезләмәсе бүлегенә нормалары 2023 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла дип билгеләргә.

3. Өлеге карар Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> адресы буенча районның рәсми сайтында рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

4. Карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы башлыгы урынбасары И.Ф. Еремеевка йөкләргә.

Буа муниципаль районы башлыгы,
Совет рәисе

Р.Р. Камартдинов

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында нигезләмә
I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы (алга таба - муниципаль контроль) территориясендә муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы законнар бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жир законнарының мәжбүри таләпләрен (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар, гражданныр (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәү (алга таба - мәжбүри таләпләр);

1.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органының вазыйфай затлары «Дәүләт контроле (күзәтчелек) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясында (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

1.4. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып түбәндәгеләр тора:
мәжбүри таләпләр үтәлгә тиешле жирләрдән файдалану өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмавы);
контрольдә тотыла торган затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренең эшчәнлек нәтижәләре;
Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә урнашкан жир мөнәсәбәтләре объектлары.

1.5. Контроль объектларын исәпкә алу төзү юлы белән гамәлгә ашырыла:
контроль чараларның бердәм реестры;
судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы);
ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып алып барыла.

1.6. Муниципаль контроль «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы муниципаль берәмлегенең милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ (алга таба - Контроль орган) гамәлгә ашырыла.

1.7. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегә җитәкчелеген Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы башлыгы башкара.

1.8. Контроль органы исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфай затлар гамәлгә ашырырга хокуклы:

- 1) контроль органы җитәкчесе (житәкчесе урынбасары);
- 2) үз вазыйфай бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфай регламент яисә вазыйфай инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткөрү (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфай заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфай затлары исемлегә әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Контроль органы вазыйфаи затлары, вәкаләтле затлар контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә Контроль органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары (алга таба - Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи затлары) керә.

1.9. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.9.1. Инспектор түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга, күрсәтмәне мәжбүри башкару турындагы таләб белән судка мөрәжәгать итү турында тәкъдимнәр әзерләгәнчегә кадәр, контроль орган карарларын үтәүне тәэмин итү чараларын күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

3) контроль чаралар үткәрергә һәм законлы нигездә контроль гамәлләр кылырга һәм аларны билгеләп куйган вакытта гына һәм контроль-күзәтчелек чараларының бердәм реестрында тиешле мәгълүмат булган очракта гына, ә контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткән очракта мондый чаралар үткәрергә һәм мондый гамәлләрне бары тик хезмәт таныклығын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә башкарырга;

4) контроль чаралар уздырганда гыйбадәт кылуларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күрсәтү күрсәтү, аларны үткәргә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке урнашуын бозмаска;

5) контроль чаралар уздырганда (контроль органнарның контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителмәгән контроль чаралардан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм әлеге Нигезләмәнең 3.3 пунктында каралган очракларда эшқуарларның яисә аның иҗтимагый вәкилләренең контрольдә тотыла торган затларның, аларның вәкилләренең, аларның вәкилләре катнашуына каршылык тудырмаска, шулай ук контроль чаралар уздырганда (контроль органнарның контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чаралардан тыш) консультацияләүне гамәлгә ашырырга;

6) контроль чаралар уздырганда контроль затларга, аларның вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мәгълүматны һәм документларны, шул исәптән, әгәр мондый килештерү 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган булса, контроль чараны үткәргә килештерү турында белешмәләренә прокуратура органнары тарафыннан бирергә;

7) контрольдә тотыла торган затларны, аларның вәкилләрен контроль чаралар һәм контроль чара предметына караган контроль гамәлләр нәтиҗәләре белән таныштырырга;

8) ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чара предметына караган мәгълүмат һәм (яисә) документлар белән контрольдә торучы затларны, аларның вәкилләрен таныштырырга;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә күрсәтелгән хокук бозулар авырлыгының, закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен аларның потенциал куркынычының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүне, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зыян) китермәскә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләренең нигезле булуын исбат итәргә;

11) контроль чаралар уздыру һәм контроль гамәлләр кылу Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларны үтәргә;

12) контрольдә тотыла торган затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган йә дүләр органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документларны һәм башка белешмәләренә таләп итмәскә.

1.9.2. Контроль чараларны үз вәкаләтләре чикләрендә һәм уздырыла торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда инспектор түбәндәгеләргә хокуклы:

- 1) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, хезмэт таныклығын күрсәткәч һәм контроль орган карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә житештерү объектларына йөрү (карау);
- 2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмэт, коммерция яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышырга;
- 3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчермәләү, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;
- 4) техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, контрольдә тотыла торган затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә танышырга;
- 5) контроль чараларын уздырганда соратып алынган документларны һәм материалларны тапшырмау яисә аларны вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзәргә, вазыйфай затлардан һәм (яисә) контроль астындагы затның хезмәткәрләреннән сораштыру үткөрү мөмкинлегә булмау, бинага керүне чикләү, контроль чарасын гамәлгә ашыру буенча башка чараларга киртә кую;
- 6) контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларның куркынычсызлығын тәэмин итү һәм аларны кисәтү буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торгызу турында карарлар кабул итәргә;
- 7) «Полиция турында» 2011 елның 07 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә;
- 8) контроль төрләре турындагы федераль законнарда, контроль рәвеше турындагы нигезләмәдә каралган башка гамәлләр кылырга.

1.10. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.11. Контроль органы һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан кылына торган вазыйфай затлар һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат күрсәтелгән гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрне күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләргә башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

II. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү хәтәрлекләре белән идарә итү

2.1. Муниципаль контроль муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү хәтәрлекләре белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба - зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү).

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә (алга таба - хәтәрлек категориясенә) кертелергә мөмкин:

- урта хэтэрлек;
- уртача хэтэрлек;
- түбэн хэтэрлек.

2.3. Муниципаль контрольне гамэлгэ ашыру кысаларында контроль объектларын риск категорияларенә кертү критерийлары өлеге Нигезлэмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын хэтэрлекнең бер категориясенә кертү ел саен аның характеристикаларын расланган хэтэрлек критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль органы тарафыннан гамэлгэ ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу хэтэрлеге индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яисә кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәжәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булуын раслый.

2.5. Зыян (зыян) китерү хэтэрлеген бәяләү максатларында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә мәжбүри таләпләрне бозу хэтэрлеге индикаторлары билгеләнә (өлеге Нигезлэмәнең 2 нче кушымтасы)

2.6. Мәжбүри таләпләрне бозу хэтэрлеге индикаторлары мондый таләпләрне бозмый, әмма, ихтимал зур булганлыктан, мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булуын раслый.

2.7. Контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларына туры килүен ачыклау планнан тыш контроль чара уздыру өчен нигез булып тора. Контроль чараны уздыру һәм аның рәвеше турында карар Буа муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан кабул ителә.

2.8. Контроль объекты муниципаль контроль органы тарафыннан аерым хэтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хэтәр категориясенә кертелгән дип санала.

2.9. Контроль орган контроль объектының хэтәр категориясе критерийларына туры килүе турында белешмәләр кәргән көннән алып биш эш көне эчендә йә хэтәр критерийларын үзгәртү турында контроль объекты хэтәр категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

2.10. Контроль орган хэтэрлек категориясенә берсенә кертелгән жир кишәрлекләре исемлеген (алга таба - жир кишәрлекләре исемлеген) алып бара.

2.11. Жир кишәрлекләре исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат бар:

2.11. Жир кишәрлекләре исемлеге түбәндәгечә:

а) жир кишәрлегенә кадастр номеры яки аның булмаганда жир кишәрлегенә урнашу урыны адресы;

б) жир кишәрлеге кертелгән хэтэрлек категориясе;

в) жир кишәрлеген хэтэрлек категориясенә кертү турында карар реквизитлары.

2.12. Хэтэрлек категорияләре күрсәтелгән жир кишәрлекләре исемлеге контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла.

III. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү хэтэрлекләрен профилактикалау

3.1. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау түбәндәге төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

барлык контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) салуга китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү;

3) мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлаштыруны арттыру.

3.2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау ел саен раслана торган муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (зыян) зыян китерү куркынычын

(зыянны) профилактикалау программасы (алга таба - профилактика программасы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.3. Профилактика программасында каралган профилактика чаралары контроль орган тарафыннан уздыру өчен мәжбүри.

Контроль орган профилактика программасында каралмаган профилактик чаралар үткәргә мөмкин.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәге профилактик чаралар төрләрән үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;
- 3) үз-үзеңне тикшерү;
- 4) профилактик визит.

3.4. Мәгълүмат бирү

3.4.1. Контроль орган «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында (алга таба - рәсми сайт), массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булса) һәм башка рәвешләрдә белешмәләр урнаштыру юлы белән зарури таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирә.

3.4.2. Контроль орган үзенең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләргә урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә тиеш.

3.5. Консультация

3.5.1. Контрольдә тотучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар үткәрү тәртибе;
- 2) контроль чаралар үткәрү вакыты;
- 3) контроль чаралар нәтижәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) тикшерү органы карарларына шикәят бирү тәртибе.

3.5.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) рәсми сайтта контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәжәгатләре (5тән артык мөрәжәгат) буенча язма аңлатма урнаштыру юлы белән.

3.5.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгат итүченең шәхси кабул итүендә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.5.4. Контроль орган контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.5.5. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язмача консультация бирү түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) тикшерү органы карарларына шикәят бирү тәртибе;
- 2) консультация бирү тәртибе, консультация бирү гамәлгә ашырыла торган мәсьәләләр исемлегә, шул исәптән язмача консультация бирү гамәлгә ашырыла торган мәсьәләләр исемлегә контроль төре турында нигезләмә белән билгеләнә.

3.5.6. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язмача җавап бирү турында запрос жиберергә хокукы.

3.5.7. Контроль орган үткөрөлгөн консультациялар исәбен алып бара.

IV. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез.

4.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек ителәр:

инспектор һәм контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш) ;

документлар, башка материаллар соратып алу;

инспекторның контрольдә тотылуучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очрактарыннан тыш).

4.3. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткөрелә:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткөрү планына кертелгән контроль чаралар үткөрү сроклары житү;

3) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткөрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм гражданд хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

5) тикшерү органы тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында – Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрактарда-карарын үтәү срогы чыгу.

Контроль чаралар контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затларының биремнәре, шул исәптән федераль закон белән билгеләнгән очрактарда, контроль органның эш планындагы биремнәрне дә кертәп, инспекторлар тарафыннан үзара бәйләнешсез үткөрелә.

4.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткөрелми торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткөрүгә жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге Контроль гамәлләр башкару юлы белән үткөрелә:

- карау;

- язмача аңлатмалар алу;

- документларны таләп итү.

4.5. Контрольлек чарасын, шулай ук документар тикшерүне күздә тотып торган контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә, анда 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне үткөрүгә карата әлеге контроль чарасын үткөрү турында нигезләмәнең әлеге пунктының беренче абзацында каралган карар кабул итү таләп ителми.

4.6. Контроль чаралар контроль органның контроль чараларын үткөрү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткөрөлө.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткөрүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткөрүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.7. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, инспектор контроль чарасы актын (алга таба – акт) төзи, ул Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 31.03.2021 ел, № 151 «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» боерыгы белән расланган форма буенча.

Мондый чара үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.8. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Тикшерү чарасын уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка кушылырга тиеш.

4.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткөрү көнендә контроль чара үткөрү урыны буенча башкарыла.

4.10. Дәүләт, коммерция, Хезмәт, башка серләрне тәшкит иткән контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольлек итүче зат шикәятне әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә жиберергә хокуклы.

V. Контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган контроль чаралар һәм карарлар нәтижәләре

5.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдә торучы затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне (алга таба - күрсәтмә) ачыкланган бозуларны бетерү турында, эмма алты айдан артык булмаган (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча) һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә, шулай ук контроль рәвешендәге федераль законда каралган башка чараларга зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар уздыру турында күрсәтмә бирергә;

2) әгәр контроль чара уздырганда гражданның, контрольдә тотыла торган объектка ия булган һәм (яисә) алар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган товарлар, житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар булган һәм сатыла торган товарлар булган оешманың эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә (зыянны) яисә мондый кыйммәтләргә зыян (зыянны) китерә торган зыянны (зыянны) китерә торган зыянны) законда саклана торган кыйммәтләргә китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуллары барлыгы турында Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына

жибәергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

5.2. Күрсәтмә әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта нигезендәгә рәвеш буенча рәсмиләштерелә.

5.3. Контрольләнгән торган зат күрсәтмәне үтәү срогы чыкканчы ук, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр кушып, күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә.

5.4. Әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән контроль астындагы затның карарын үтәү срогы тәмамлангач йә контрольдә торучы зат күрсәтелгән карар белән күрсәтелгән карар билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы тапшырганда, контроль орган карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

5.5. Контроль орган күрсәтмәне контрольдә тоткан очракта, контроль орган күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә жибәрә.

5.6. Күрсәтелгән документлар һәм контроль астындагы зат тарафыннан белешмәләр тапшырылмаган яисә алар нигезендә карар үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин булмаган очракта, Контроль орган күрсәтелгән карарның үтәлешен документар тикшерү үткөрү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

5.7. Әлеге Нигезләмәнең 5.6 пунктында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктындагы 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, Контроль орган, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәэмин итү чараларын күрә.

5.8. Планлы контроль чаралары

5.8.1. Планлы контроль чаралар контроль орган (алга таба - еллык чаралар планы) формалаштыра торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын үткөрү планы нигезендә уздырыла.

5.8.2. Билгеле бер хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын үткөрүнең төрләре, чиратлылыгы зыян (зыян) китерү куркынычына туры китереп билгеләнә.

5.8.3. Контроль орган түбәндәгә планлы контроль чаралар төрләрен үткәрергә мөмкин:

документар тикшерү;

күчмә тикшерү.

Урта хәтәр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: алты елга кимендә бер контроль (күзәтчелек) чарасы һәм өч елга бер контроль (күзәтчелек) чарасы.

Уртача хэтэр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: кимендә алты елга бер контроль (күзәтчелек) чарасы һәм өч елга бер контроль (күзәтчелек) чарасы.

5.8.4. Контроль объектларына карата урта хәвәф-хэтэр категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер мәртәбә.

Уртача хэтәрлек категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 5 елга бер мәртәбә.

Түбән хэтәрлек категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

5.9. Планнан тыш контроль чаралар

5.9.1. Планнан тыш контроль чаралар документар һәм күчмә тикшерүләр, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

5.9.2. Планнан тыш контроль чараны үткөрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

5.9.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез, планнан тыш контроль чараларыннан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләрдә уздырыла.

5.9.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелгә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

5.10. Документар тикшерү

5.10.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, ул контроль органның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә тотучы затлар документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген башкарганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органы карарларын үтәүгә бәйлә булган белешмәләр генә аның предметы булып тора.

5.10.2. Контроль органы карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан зарури таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, контроль орган контроль торучы зат адресына документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп җибәрергә тиеш.

5.10.3. Документлар буенча тикшерү үткөрү срогы ун эш көненнән артып китә алмый. Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контрольдә тотыла торган затка контроль органы мәгълүматын җибәргән мизгелдән түбәндәге чор:

контрольдә тотыла торган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

5.10.4. документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлеге:

1) документларны теркәү;

2) язма аңлатмалар алу.

5.10.5. Контроль чараны үткөрү барышында инспектор контрольдө тотыла торган затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренең, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтөлүен бөялөүне уздыру өчен эһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольләне торган зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срукта теркәлә торган документларны Контроль органына жибәрә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срукны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткөрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

5.10.6. Язма аңлатмаларны инспектор контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән, шаһитлардан сорарга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 2 эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ тәзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә торучы граждандан, аларның вәкилләре, шаһитлары сүзләреннән язма аңлатмалар тәзергә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәс язып алуы турында тамга ясыйлар һәм, аны тәзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

5.10.7. Актны рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткөрү тәмамланган көндә контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

5.10.8. Акт Контроль органы тарафыннан тикшереп торучы затка документлар тикшерүе тәмамланганнан соң 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә биш эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5.10.9 Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештерелмичә уздырыла.

5.11. Күчмә тикшерү

5.11.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио-яки видеоэлементә аша үткәрелергә мөмкин.

5.11.2. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләренә тулылыгын һәм дәрәслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотыла торган затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлегә Нигезләмәнең 5.11.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль гамәлләрнең башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкаруга туры килүен бөялөргә.

5.11.3. Планнан тыш күчмә тикшерү, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктларына һәм 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

5.11.4. Контроль орган күчмә тикшерүне үткөрү турында контрольдә тотыла торган затка күчмә тикшерүне үткөрү турында карар күчermәсен контроль астындагы затка күчмә тикшерүне үткөрү турында карар күчermәсен жибөрү юлы белән хәбәр итә.

5.11.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотыла торган затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, урынга барып тикшерү үткөрү турында карар күчermәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

5.11.6. Күчмә тикшерүне үткөрү срогы ун эш көненнән артмый.

5.11.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) документларны теркәү;
- 3) язма аңлатмалар алу;
- 4) инструменталь тикшеренү.

5.11.8. Карау контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның вәкиле катнашында мәжбүри рәвештә видеоязма кулланып башкарыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

5.11.9. Инструменталь тикшерү махсус жайланмада эшкә рөхсәте булган инспектор яисә белгеч тарафыннан техник приборлардан файдаланалар.

Инструменталь тикшерү нәтижәләре буенча инспектор яки белгеч инструменталь тикшерү беркетмәсе төзи, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- аны төзү датасы һәм урыны;
- инспекторның яисә беркетмә төзегән белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары;
- контрольдә тотучы зат турында мәгълүмат;
- махсус жиһазлар һәм (яки) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары кулланыла торган тикшерү предметы;
- инструменталь тикшерү нәтижәсе, инструменталь тикшерү үткәргәндә контрольгә алынырга тиешле күрсәткечләрнең нормалаштырыла торган әһәмияте
- әлеге күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турында нәтижәләр;
- инструменталь тикшерү нәтижәләрен бәяләү өчен әһәмияткә ия булган башка мәгълүматлар.

5.11.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотосүрәткә, аудио - һәм видеоязмага, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозу очраklарының һәркайсының икедән дә ким булмаган рәсеме белән башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5.11.11. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилләрен теркәүнең башка ысуллары тәртибе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясындагы 6 өлеше нигезендә контроль рәвеше турындагы Нигезләмәдә каралырга тиеш.

5.11.12. Контрольдә тотучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язма аңлатмаларны тапшыру әлеге Нигезләмәнең 5.10.5 һәм 5.10.6 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.11.13. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио-һәм видеоязма үткөрү турындагы мәгълүмат тикшерү актында чагылдырыла.

Акты дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеооземтә аша чыгып тикшерү үткәргән очракта, Нигезләмәнең әлеге пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

5.11.14. Күчмә тикшерүне үткөрү, эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольлек итүче зат булмау сәбәпле, йә контрольлек итүче зат эшчәнлегенең фактта

башкарылмавына бэйле рәвештә, йә күчмә тикшерүне үткөрү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән контрольлек итүче затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бэйле рәвештә, инспектор сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү уздыру мөмкинлеге булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка тәртиптә контроль чаралар үткөрү мөмкинлеге турында хәбәр итә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерү уздырылганчы, әлеге чор кысаларында контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

5.11.15. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин контроль органга очракларда контроль чаралар үткәргәндә булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрнамәләр, повесткалар) буенча килү зарурилыгы;
- 3) Россия Федерациясә Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кергәндә контроль чаралар үткөрү тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

5.11.16. Контрольлек итүче затлар булып торучы индивидуаль эшкуар, гражданин килеп туган очракларны контроль органына контроль чарасын уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 8 өлешә нигезендә контроль рәвешә турындагы Нигезләмәдә контроль рәвешендә билгеләргә кирәк.

5.12. Күчмә тикшерү

5.12.1. Күчмә тикшерү контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

5.12.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиалларының, Вәкилләренә, аерым структур бүлекчәләренә) урнашкан (эшчәнлек алып бару), гражданның эшчәнлек алып бару урыны, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольлек итүче зат белән хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Житештерү объектларында һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затлар даирәсендә булу өчен ачык) житештерү объектларында тикшерү уздырылырга мөмкин.

5.12.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткөрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвешә турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

5.12.4 Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

VI. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

6.1. Алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольлек итүче затлар Контроль органы житәкчесә урынбасары һәм инспекторларның түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар):

- 1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;
- 2) ачыкланган бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмау).

6.2. Контроль органга, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм

порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталларын кулланып, электрон рәвештә гариза бирә.

Шикаять биргәндә граждан гади электрон имза, яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма тарафыннан шикаять бирелгәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә салына торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

6.3. Контроль орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан карала.

6.4. Жалоба контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотыла торган зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

6.5. Шикаять бирү срогын житди сәбәп белән уздырган очракта, шикаять биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге срок контроль органы тарафыннан торгызылырга мөмкин.

6.6. Шикаятьне биргән контрольдә тотыла торган зат шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рәхсәт ителми.

6.7. Шикаятьтә Контроль органының дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

6.8. Контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан шикаятьне теркәгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул ителә:

- 1) контроль органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;
- 2) контроль органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мөгълүмат шикаять биргән контрольдә торучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

6.9. Жалоба булырга тиеш:

1) карар һәм гамәле (гамәл кылмавы) дөгъва белдерелә торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләренә, йә күзәтүче зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә һәм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаять биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара эшчәнлекне башкаруның теләгән ысулы һәм аның буенча карар алуның теләгән ысулы;

3) контроль органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дөгъвалана торган карары турында белешмәләр, алар шикаять биргән контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин;

4) контроль орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә контрольдә тотыла торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә булган зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчәрмәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә торучы затның таләпләре;

6) контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

6.10. Контроль органы вазыйфаи затларының йә аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы булмаган әйтелмәләренә, янауларны һәм мөлкәтне Жалобада тотарга тиеш түгел.

6.10. Шикаятытә Контроль органы вазыйфаи затларының яисә аларның гаилә әғзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата цензурасыз яисә мыскыллы булган әйтәлмәләр, янаулар булырга тиеш түгел.

6.11. Шикаятыне бирү «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәғлүмат системасы ярдәмендә тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә торучы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6.12. Контроль орган шикаяты алынганнан соң биш эш көне эчендә шикаятыне караудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) шикаяты әлеге Нигезләмәнең 6.4 пунктында билгеләнгән шикаяты бирү сроклары чыкканнан соң бирелде һәм шикаяты бирү өчен югалган срокны торгызу турында үтенечнамәдә юк;

2) шикаяты бирү өчен югалган срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тарттылар;

3) шикаяты буенча карар кабул ителгәнче, контрольдә тотучы заттан, аны биргәнчегә кадәр шикаятыне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятытә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) элек контроль органга шул ук контрольдә тотучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаяты бирелгән иде;

6) шикаятыне контроль органның вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әғзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм милкенә зыян китерү яисә кимсетү белдерүләре, янаулар үз эченә алган.;

7) элегрәк әлеге контрольдә тотылучы затның шикаяты белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шикаятыне карап тикшерүдән баш тарту алынды һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;

8) шикаяты тиешле органга тапшырылды;

9) Россия Федерациясә законнарында тикшерү органы карарларына шикаяты бирүнең суд тәртибе генә каралган.

6.13. Әлеге Нигезләмәнең 6.12 пунктындагы 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятыне караудан баш тарту судка кадәр шикаяты бирү нәтижәсе булып тормый һәм контроль органы карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судтан шикаяты бирү өчен нигез була алмый.

6.14. Шикаятыне караганда контроль орган Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаяты бирүнең мәғлүмати системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаяты бирүнең мәғлүмати системасын куллана.

6.15. Шикаяты тикшерү органы житәкчесә (житәкчесә урынбасары) тарафыннан аны теркәгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

6.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәге исключительных очрактарда:

1) шикаятытә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаяты белдерелә торган вазыйфаи затка карата эш итү;

2) нигезле сәбәп аркасында (авыру, ял, командировка) аның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаяты бирелә торган вазыйфаи затның булмавы.

6.17. Контроль орган контрольлек итүче заттан шикаяты биргән, өстәмә мәғлүмат һәм шикаяты предметына караган документлар соратып алырга хокуклы. Контрольдә тотучы зат әлеге мәғлүматны һәм документларны соратып алу жиһәргәннән соң биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятыне карау срогы дәвамында шикаяты предметына керә торган өстәмә мәғлүмат һәм документлар тапшыру турындагы запросны вәкаләтле орган тарафыннан алынган мизгелгә кадәр, ләкин запрос жиһәрелгәннән соң биш эш көненнән дә артмаска тиеш.

Контрольдә тотучы заттан шикаяты предметына караган өстәмә мәғлүмат һәм документлар алынмау шикаятыне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

6.18. Шикаяты биргән контрольдә тотучы заттан дәүләт органны, жирле үзидарә

органнары яки ул карамагындагы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятьне биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, үз теләгә белән шикаять предметына караган өстәмә материаллар тапшырырга хокуклы.

6.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм нигезләгән исбатлау һәм (яисә) кылынган гамәлне (гамәл кылмауны) исбатлау бурычы контроль органга йөкләнә.

6.20. Шикаятьне карау нәтижеләре буенча контроль орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләнмичә калдыра;

2) Контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) Контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләр кирәк булганда гамәлгә ашыру турында карар чыгара.

6.21. Кабул ителгән карарны нигезли торган контроль орган карары аны үтәү срогы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) региональ порталында контрольдә тотыла торган затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

VII. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижеләгән бәяләү

7.1. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижеләгән һәм нәтижеләгән бәяләү муниципаль жир контроле өлкәсендә муниципаль контрольнең нәтижеләгән һәм нәтижеләгән күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Эшчәнлекнең нәтижеләгән һәм нәтижеләгән күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре;

2) муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре.

7.3. Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре муниципаль районның вәкилләккә органы карары белән раслана.

7.4. Контроль орган ел саен 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, муниципаль жир контроле турында әзерләнә.

7.5. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр әлегә Нигезләмәгә 4 нче кушымта белән билгеләнгән.

7.6. Докладны әзерләүне оештыру муниципаль жир контроле өлкәсендәгә вәкаләтле вәкил администрациясе органына йөкләнә.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында нигезләмәгә 1 нче кушымта

Контроль объектларын муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында хәвеф-
хәтәр категориясенә кертү критерийлары ¹

1. Уртача хәтәрлек категориясенә түбәндәгеләр керә:

- а) каты көнкүреш калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратлар урнаштыру өчен билгеләнгән һәм янәшәсендәге жир кишәрлекләре аларга карата жир кишәрлекләре;
- б) гараж өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре һәм (яисә) торак төзелеше, шәхси ярдәмче хужалык алып бару (йорт янындагы жир кишәрлекләре);
- в) гомуми файдаланудагы су объектларының яр полосасы чикләрендә урнашкан яисә чигенә тоташкан жир кишәрлекләре.

2. Уртача хәтәрлек категориясенә түбәндәге рөхсәт ителгән файдаланудагы жир кишәрлекләре керә:

- а) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре, урман фонды жирләре, аеруча саклана торган территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр белән чиктәш торак пунктлар жирләре категориясенә керә.;

- б) сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен жирләр, оборона, иминлек һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә керә, автомобиль юллары, тимер юллар, труба үткәргеч транспорт, электр линияләре һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә торган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш жирләрдән тыш;

- в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә һәм торак пункт жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш.

3. Түбән хәтәрлек категориясенә урта яки уртача риск категориясенә кертелмәгән барлык башка жир кишәрлекләре керә.

---

¹ Контроль объектларын риск категориясенә кертүнең күрсәтелгән критерийлары үрнәк характерда.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында нигезләмәгә 2 нче кушымта

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган
мәжбүри таләпләрне бозу хәтәрлеге индикаторлары исемлеге

1. Жир кишәрлегенә контрольдә тотылучы зат тарафыннан кулланыла торган
мәйданының жир кишәрлегенә хокук билгели торган бердәм дәүләт күчемсез милек
реестрында булган мәйданына туры килмәве.

2. Жир кишәрлеген контрольдә тотучы зат тарафыннан жир кишәрлегеннән
файдалану максатыннан файдалану турында белешмәләр күчемсез милекнең Бердәм
дәүләт реестрында, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларда булган жир
кишәрлегеннән фактта файдалануның туры килмәве.

3. Жир кишәрлеген озак вакытлы үзләштерү шарты белән, жир кишәрлеген
биргәннән соң өч елдан артык вакыт узды, йә жир кишәрлеген арендау килешүендә
күрсәтелгән жир кишәрлеген үзләштерү срогы тәмамланмады, ә жир кишәрлегендә
характерлы үзгәрешләр күзәтелми (капиталь төзелеш объекты, төзелеш эшләре алып
бару һәм жир кишәрлегеннән файдалану буенча рөхсәт ителгән файдалану һәм бирү
шартлары нигезендә башка гамәлләр булмау).

4. Жир кишәрлекләрен файдалану өчен нигез булып торган документларны
рәсмиләштерүгә мәжбүри таләпләрне үтәмәү.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында нигезләмәгә 3 нче кушымта

Тикшерү органы күрсәтмәсе рәвеше

Контроль орган бланкы

_____
(контрольдә тотыла торган зат житәкчесе
вазыйфасын күрсәтә)

_____
(контрольдә тотыла торган затның тулы
исеме күрсәтелә)

_____
(контрольдә тотыла торган затның
фамилиясе, исеме, атасының исеме
(булган очракта) күрсәтелә)

_____
(контрольдә тотыла торган затның
урнашкан урыны адресы күрсәтелә)

_____
(юнәлеш килешендә контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә)
мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында
КҮРСӘТМӘ

_____
(тикшерү чарасының төре һәм формасы нигезендә күрсәтелә)
тикшерү органы карары

_____
(контроль органның тулы исеме

белән
үткәрелгән
күрсәтелә)
карата

_____
(контрольдә тотучы затның тулы исеме күрсәтелә)

«__» _____ 20__ елдан «__» _____ 20__ елга кадәр чорда
нигезендә

_____
(контроль чараны үткөрү турында тикшерү органы актының исеме һәм реквизитлары
күрсәтелә)

_____
законнар мәжбүри таләпләрен бозу очраклары ачыкланды:

_____
(әлеге мәжбүри таләпләр билгеләнгән структур норматив хокукий актлар
берәмлекләрен күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне бозу очраклары күчерелә)

Баян ителгәннәр нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм
муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль
законның 90 статьясындагы 2 өлешенә 1 пункты на таянып

_____
(Тикшерү органының тулы исеме күрсәтелә)

боера:

1. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны «_» _____ 20____ ел вакытын
да кертеп бетергә.

2. _____

_____
(тикшерү органының тулы исеме күрсәтелә)

ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү турында,
мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләр кушып
«_» _____ 20____ ел вакытын да кертеп белдергә.

Элеге күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәлмәве Россия Федерациясе законнарында
билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

_____

(контроль чаралар
үткөрүгө вәкаләтле зат
вазыйфасы)

(контроль чаралар
үткөрүгө вәкаләтле
вазыйфаи затның
имзасы)

(контроль чаралар
үткөрүгө вәкаләтле
вазыйфаи затның
фамилиясе, исеме,
атасының исеме (булган
очракта)

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында нигезләмәгә 4 нче кушымта

Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре,
индикатив күрсәткечләр

А	Муниципаль жир контроленең әһәмиятле нәтижеләренә ирешү дәрәжәсен чагылдыра торган нәтижелелек күрсәткечләре			
А.1.	Хокук бирү документлары нигезендә файдаланыла торган жир кишәрлекләре өлеше (рөхсәт ителгән файдалану)	Кпр х 100% / Кипн	Кипн - билгеләнеше буенча кулланыла торган жир кишәрлекләре саны (данә.) Кпр - тикшерелгән жир кишәрлекләре саны (данә)	50%тан да ким түгел
А.2.	Тикшерү, рейд тикшерүләре барышында ачыкланган хокук бозулар бетерелгән юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр өлеше	Кун х 100%/ Кн	Кун - жир законнарын бозуларны бетергән жир кишәрлекләреннән файдаланучылар саны Кн - жир законнарын бозу ачыкланган жир кишәрлекләреннән файдаланучылар саны	50%тан да ким түгел

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында нигезләмәгә 5 нче кушымта
Муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре исемлегә

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорынан читкә тайпылуы нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чараларының гомуми саны;
- 5) хисап чорында уздырылган һәр контроль (күзәтчелек) чарасы буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 11) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижеләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибәрелгән гаризаларның саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында жибәрелгән гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контрольдә тотуның исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәтәрлек категориясенә кертелгән контроль объектларының саны, хәтәрлек категорияләренә һәркайсы буенча, хисап чоры ахырына;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорына карата контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрелгән контрольдә тотылучы затларның саны;
- 18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләрнең гомуми саны;
- 19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срогын бозган шикаятьләр саны;
- 20) судка кадәр тикшерелә торган затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятьләр саны, аларны карау йомгаклары буенча контроль (күзәтчелек) органы карарын тулысынча йә өлешчә юкка чыгару турында йә контроль (күзәтчелек) органнарының озак сроклы затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) хисап чорында тану турында карар кабул ителде;
- 21) хисап чорында суд тәртибендә контрольдә торучы затлар тарафыннан жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;
- 22) контрольдә торучы затлар тарафыннан хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгатьләндерү турында карар кабул ителгән суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;

23) дэүлэт контролен (күзэтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткәрелгән һәм нәтижәләре дәрәс түгел дип табылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны һисап чорында.».